РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISË VERIUT
ОПШТИНА СТРУГА
KOMUNA E STRUGËS

Сектор: / Sektori:
Сектор за инспекциски надзор – инспекторат/Sektori për mbikëqyrje insfektuese - insfektoriati
Одделение: / Njësia:
Одделение за инспекциски работи за комунални дејности, градби, животна средина и сообраќај/Njësia për punë insfektuese për veprimtaritë komunale, ndërtime, mjedis jetësor dhe komunikacion

ОПШТИНА СТРУГА
КОМУНА Е СТРУГЕС
Бр./Nr. _____
01.09.2025
20
СТРУГА / STRUGË

ОПШТИНА СТРУГА
KOMUNA E STRUGËS
Бр./Nr.
СТРУГА STRUGË

ЕЛАБОРАТ
ЗА ПРОЦЕНКА НА ШТЕТА

ОПШТ ДЕЛ

Комисијата за проценка на штети од природни непогоди и други непогоди во општина Струга, во состав: Фејзи Зиба - претседател по професија агроном и членови Агни Даути по професија ветеринар, Сенада Лачка по професија професор, Александар Бандоски по професија архитект и Васко Попоски по професија електроинженер, комисијата формирана со Решение на седницата на Советот на Општина Струга бр.08-641/16 од 24.02.2022 година формираше комисија за проценка и утврдување на висината на штетата предизвикана од природни непогоди и други природни непогоди, оваа комисија работеше согласно методологијата за проценка на штети од природни непогоди и други непогоди, спроведе надзор над штетите предизвикани на земјоделските култури и насадите со повеќегодишни и сезонски култури предизвикани од раните пролетни мразови како резултат на снежните врнежи што ја зафатија нашата општина од 06 до 10 април 2025 година.

ПРЕДМЕТ НА ЕЛАБОРАТОТ

Предмет на елаборатот претставува проценка на штетите предизвикани на земјоделското земјиште и насадите со повеќегодишни и сезонски земјоделски култури, предизвикани од раните пролетни мразови што ја зафатија територијата на нашата општина, овие мразови ги зафатија сите површини кои се засадени со земјоделски култури и особено најголема штета претрпеа овошните култури, а особено мора да ги истакнеме овошните дрвја кои

ELABORAT
PËR VLERËSIMIN E DËMIT

PJESA E PËRGJITHSHME

Komisioni për vlerësimin e dëmit nga fatkeqësitë elementare dhe fatkeqësi tjera pranë komunës së Strugës në përbërje : Fejzi Ziba – kryetar me profesion agronom, dhe anëtarët Agni Dauti me profesion veteriner, Senada Laçka me profesion profesoreshë, Aleksandër Bandoski me profesion arkitekt dhe Vasko Poposki me profesion elektro inxhinier, komisioni i formuar me Aktvendim në seancën e Këshillit të komunës së Strugës nr. 08-641/16të datës24.02.2022 formoi komision për vlerësim dhe përcaktim të lartësisë së dëmit shkaktuar nga fatkeqësitë natyrore dhe fatkeqësitë tjera elementare, ky komision punoi në pajtim me metodologjinë për vlerësimin e dëmeve nga fatkeqësitë elementare dhe fatkeqësi tjera, kreu mbikëqyrje në dëmet e shkaktuara të kulturave bujqësore dhe plantacioneve me kultura shumëvjeçare dhe sezonale të shkaktuara nga ngricat e hershme pranverore si pasojë e të reshurave të borës që përfshiu komunën tonë nga data 06 dhe 10 prill të vitit 2025.

LËNDA E ELABORATIT

Lëndë e elaboratit përfaqëson vlerësimin e dëmit të shkaktuar në tokë bujqësore dhe plantacione me kultura bujqësore shumëvjeçare dhe sezonale, të shkaktuara nga ngricat e hershme pranverore që përfshiu territorin e komunës sonë, këto ngrica e përfshinë krejt sipërfaqet e mbjellura me kultura bujqësore e në veçanti dëmet më të mëdhaja pësuan kulturat e pemëtarisë e sidomos duhet të veçojmë pemët frutore të cilat janë më të ndishme nga temperaturat e ulëta si janë arrat,

Skanuar me CamScanner

чувствителни на ниски температури како што се оревите, сливите, јаболката, кајсиите, праските, црешите, вишните итн. Од раните пролетни мразови што дојдоа како резултат на снежните врнежи во почетокот на април и на 06 и 10 2025 година, земјоделците кои беа најпогодени ги поднесоа своите штети до администрацијата на нашата општина, повеќето земјоделци се од селата Мислешево, Мороишта, градот Струга, Лабуништа, Љожани,Корошишта,Драслајца,има и некои земјоделци од селата на општина Охрид, но нивните земјоделски површини гравитираат на територијата на општина Струга, исто така, еден земјоделец од општина Струга поднел барање за отштета, но не му е проценета бидејќи неговиот имот е во општина Дебрца.

ВИД, КАРАКТЕРИСТИКИ И ПРИЧИНИ ЗА ШТЕТА

Штетата беше најчеста на цветовите, лисјата и гранките на повеќегодишните дрвја, како и на младите садници за кои не ја проценивме штетата бидејќи не се влезени во фаза на производство. Штетата на земјоделските култури варира во зависност од земјоделските култури, а процентот на штета е од 15% до 100%, како што се оревите и црешите кои се почувствителни на ниски температури кои во некои населби паднаа и до минус 7 степени Целзиусови.

РЕЗУЛТАТИ ОД ПРОЦЕНЕТАТА ШТЕТА

На барање на граѓаните, поточно земјоделците во нашата општина, од страна на советниците на Советот на општина Струга и градоначалникот на општина Струга,градоначалникот на општина Струга на 16.04.2025 година свика вонредна седница на Советот на општина Струга на која се дискутираше за штетите со кои се соочуваат граѓаните и индивидуалните земјоделци во деловите на општина Струга кои се занимаваат со одгледување овошни дрвја како резултат на раните пролетни мразови.По донесената одлука од страна на советот на која се дискутираше за последиците од штетите предизвикани врз земјоделските култури, Советот на општина Струга донесе Одлука бр.08-2109/3 од 16.04.2025 година, со која ја задолжи комисијата за проценка и утврдување на висината на штетата предизвикана од природни и други непогоди, формирана од Советот на општина Струга, да изврши проценка на штетата предизвикана од раните пролетни мразови и да поднесе барање до Владата на Република Северна Македонија за надомест на штетата на граѓаните кои се занимаваат со земјоделство.

[illegible], kajsitë, pjeskat, qershitë, vishnjat etj. Nga ngricat e hershme pranverore të cilat ërdhen si pasojë e të reshurave të borës në fillim të muajit prill dhe atë në 06 dhe 10 të vitit 2025,bujqit që ishin më të dëmtuar i paraqitën dëmet e tyre pranë administratës së komunës sonë, më tepër bujq janë nga fshatrat e Mislleshevës, Morovishtës, të qytetit të Strugës, Labunisht, Llozhan, Koroshishtë, Drasllavicë ka dhe disa bujq nga fshatrat e komunës së Ohrit por sipërfaqet e tyre bujqësore gravitojnë në atarin e komunës së Strugës, po ashtu një bujk nga komuna e Strugës ka parashtruar kërkesë për dëme por atij nuk i është bërë vlerësimi sepse prona e tij është në komunën e Debërcës.

LLOJI, KARAKTERISTIKAT DHE SHKAQET E DËMEVE

Dëmet kishin dodhur më tepër në lulet, gjethet dhe degëzat e pemëve shëmëvjeçare po ashtu edhe fidaneve të reja për të cilat nuk kemi bërë vlerësimin e dëmit sepse ato nuk kanë hyrë në fazën e prodhimit.Dëmet e kulturave bujqësore lëvizin varësisht nga kulturat bujqësore dhe atë përqindja e dëmit është nga 15% deri edhe në 100%, siç ishin pemët e arrave dhe të qershisë të cilat janë më të ndieshme nga temperaturat e ulëta të cilat në disa vendëbanime ranë në minus 7 grad celzius.

REZULTATET E DËMEVE TË VLERËSUARA

Me kërkesë të qytetarëve pra të bujqëve në kuadër të komunës sonë, nga këshilltarët e Këshillit të komunës së Strugës dhe kryetarit të komunës së Strugës, kryetari i Këshillit të komunës së Strugës më 16.04 të vitit 2025 konvokoi seancë të jashtëzakonshme të këshillit të komunës së Strugës ku u diskutua për dëmet me të cilat u ballafaquan qytetarët dhe bujqit individual në pjesët e komunës së Strugës të cilët merren me kultivimin e pemëtarisë si pasojë e ngricave të hershme pranverore. Pas vendimit të marrë nga ana e këshillit ku u debatua për pasojat e dëmeve të shkaktuara në kulturat bujqësore këshilli i komunës së Strugës miratoi Vendim me nr. 08 2109/3 të datës 16.04 të vitit 2025, me të cilin obligoi komisionin për vlerësim dhe përcaktim të lartësisë së dëmit, shkaktuar nga fatkeqësitë natyrore dhe fatkeqësi tjera, formuar nga këshilli i komunës së Strugës të kryej vlerësim të dëmit të shkaktuar nga ngricat e hershme pranverore, dhe të të parashtrojë kërkesë deri te Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut ta kompenzojë sasinë e dëmit të qytetarëve të cilët merren me bujqësi.

Skandal me camScanner

...спроведувањето на одлуката од страна на општинскиот совет за проценка на штетите од природни непогоди и други непогоди, беше објавен јавен повик до сите индивидуални земјоделци и оние регистрирани како земјоделци да ги достават своите барања до администрацијата на општина Струга за проценка на штетите предизвикани од раните пролетни мразови по снежните врнежи што ја зафатија територијата на нашата општина на 6 и 7 април 2025 година.Јавниот повик траеше од 18 април до 3 мај 2025 година. Комисијата за утврдување и проценка на штетите од природни непогоди доби 56 (педесет и шест барања) за проценка на штетите предизвикани од раните пролетни мразови. Од нив, 42 (четириесет и две) барања беа за овошни дрвја, додека 9 (девет) беа за култури со лешници кои не беа оштетени од мразови, додека едно барање не беше целосно бидејќи неговиот овоштарник не се наоѓа на територијата на нашата општина, туку се наоѓа на територијата на општина Дебрца.

Наведената комисија за проценка на штети од природни катастрофи и други елементарни катастрофи, вршела надзор од 01.07.2025 година до јуни, кога овошните дрвја ги испуштаат своите плодови на земја бидејќи дрвото не е во можност да ги нахрани.

...konstatimit të aktvendimit nga ana e komisionit komunal për vlerësimin e dëmit nga fatkeqësitë elementare dhe fatkeqësitë tjera, shpalli thirrje publike deri tek të gjithë bujqit individual dhe ato që janë regjistruar si fermer, që deri tek administrata e komunës së Strugës të parashtrojnë kërkesat e tyre për vlerësimin e dëmeve të shkaktuar nga ngricat e hershme pranverore ku pas të reshurave të borës që përfshin territorin e komunës sonë më datë 06 dhe 07 prill të vitit 2025.Thirrja publike zgjati nga data 18.04 deri më 03. 05 të vitit 2025.

Komisioni për pëcaktim dhe vlerësim të dëmeve nga fatkeqësitë natyrore pranoi 56(pesëdhjetë e gjashtë kërkesa) për vlerësim të dëmeve të shkaktuar nga ngricat e hershme pranverore. Prej tyre 42 (dyzete dy) kërkesa ishin për pemë frutore kurse 9 (nëntë) ishin për kulturat e lajthisë të cilat nuk ishin të dëmuara nga ngricat, kurse një kërkesë nuk ishte e kompletuar sepse pemishtja e tij nuk ndodhet në atarin e komunës sonë por ndodhet në atarin e komunës së Debërcës.

ВОЗРАСТ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ

Земјоделските култури кои беа оштетени од раните пролетни мразови, а кои беа проценети од наведената комисија, се протегаат на површина од 76,21ha, додека возраста на дрвјата се движи од 2 до 25 години.

VJETËRSIA E KULTURAVE BUJQËSORE

Kulturat bujqësore që u dëmtuan nga ngricat e hershme pranverore të cilat u vlerësuan nga ana e komisionit në fjalë përfshin një sipërfaqe prej 76,21 ha, kurse vjetërsia e pemëve varion nga 2 vjeçare deri në 25 vjet të vjetra.

РЕЗУЛТАТИ ОД ПРОЦЕНКАТА НА ШТЕТАТА

Бројот на оштетени земјоделски култури според локалните заедници е следниот:

Земјоделци од градот Струга кои аплицираа се 12 физички лица, каде по извршениот увид на лице место е утврдено дека од снежните врнежи и раните пролетни мразови има штета на површина од 23,67ha, можеме да заклучиме дека земјоделците нема да имаат приход од близу 6.484.950,00 денари.

Во ЛС с.Мислешево, од ова населено место 15 лица поднеле барање, каде по извршениот надзор на лице место е утврдено дека од снежните врнежи и раните пролетни мразови има штета на површина од 18,27ha, можеме да заклучиме дека земјоделците нема да имаат приход блиску до 23404410 денари.

ЛС с.Мороишта,од ова населено место 4 лица

REZULTATET NGA VLERËSIMI I DËMIT

Numri i kulturave të dëmtuara bujqësore sipas Bashkësive vendore është si në vijim :

Bujqit të cilët gravitojnë nga qyteti i Strugës që kanë aplikuar 12 persona fizik,ku pas mbikëqyrjes në vendngjarje u konstatua se nga rënja e borës dhe ngricave të hershme pranverore dëme ka pasur në një sipërfaqe prej 23.67ha, mund të konstatojmë se bujqit nuk do të kenë të ardhura afër 6.484.950,00 denarë.

BV fsh. Misleshovë, nga ky venbanim kanë parashtruar kërkesë 15 persona fizik, ku pas mbikëqyrjes në vendngjarje u konstatua se nga rënja e borës dhe ngricave të hershme pranverore dëme ka pasur në një sipërfaqe prej 18.27 ha, mund të konstatojmë bujqit nuk do të kenë të ardhura afër 23404410 denarë.

BV fsh. Morovishtë, nga ky vendbanim kanë parashtruar

Skanuar me CamScanner

поднеле барање, каде по извршениот надзор на лице место е утврдено дека од снежните врнежи и раните пролетни мразови има штета на површина од 3,65ha, можеме да заклучиме дека земјоделците нема да имаат приход блиску до 1665936 денари.

ЛС с.Корошишта, од ова населено место, 1 лице поднело барање, каде по извршениот увид на лице место е утврдено дека снежните врнежи и раните пролетни мразови предизвикале штета на површина од 3ha, можеме да заклучиме дека земјоделецот нема да има приход од 1500000 денари.

ЛС с.Драслајца,од ова населено место, 2 лица поднеле барање, каде по извршениот увид на лице место е утврдено дека снежните врнежи и раните пролетни мразови предизвикале штета на површина од 5,95ha, можеме да заклучиме дека земјоделците нема да имаат приход од 100000 денари.

ЛС с.Лабуништа,од ова населено место, 1 физичко лице поднело барање, каде по извршениот инспекциски надзор на лице место е утврдено дека поради снежните врнежи и раните пролетни мразови, настанала штета на површина од 0,8ha, каде е утврдено дека земјоделецот нема да има приход од 2808.000 денари.

ЛС с.Биџево, од ова населено место, 1 физичко лице поднело барање, каде по извршениот инспекциски надзор на лице место е утврдено дека поради снежните врнежи и раните пролетни мразови, настанала штета на површина од 1,2ha, каде е утврдено дека земјоделецот нема да има приход од 2194500 денари.

ЛС с.Велешта, од ова населено место, 2 лица поднеле барање, едното е правно лице, а другото е физичко лице, каде по извршениот инспекциски надзор на лице место е утврдено дека поради снежните врнежи и раните пролетни мразови, настанала штета на површина од 39,1h да се разјасни дека оваа голема површина е затоа што правното лице поседува површина од 37ha добиена под концесија од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, од направените проценки е утврдено дека земјоделците нема да имаат приход од 6028500 денари.

ЛС с. Љожани, од ова населено место, физичко лице поднесе барање, каде по извршениот инспекциски надзор на лице место е утврдено дека поради снежните врнежи и раните пролетни мразови, настанала штета на површина од 0,7ha, каде е утврдено дека земјоделецот нема да има приход од 190080 денари.

Сите проценети податоци се евидентирани во

kërkesë 4 persona fizik, ku pas mbikqyrjes së vendngjarje u konstatua se nga rënja e borës dhe ngricave të hershme pranverore dëme ka pasur në një sipërfaqe prej 3,65 ha, mund të konstatojmë bujqit nuk do të kenë të ardhura afër 1665936 denarë.

BV fsh. Koroshishtë, nga ky vendbanim kanë parashtruar kërkesë 1 personfizik, ku pas mbikëqyrjes inspektuese në vendngjarje u konstatua se nga rënja e borës dhe ngricave të hershme pranverore dëme ka psur në një sipërfaqe prej 3 ha, mund të konstatojmë se bujku nuk do të ketë të ardhura prej 1500000 denarë.

BV fsh Drasllavicë, nga ky venbanim kanë parashtruar kërkesë 2 persona fizik, ku pas mbikëqyrjes në vendngjarje u konstatua se nga të reshurave të borës, dhe ngricave të hershme pranverore dëme ka pasur në një sipërfaqe prej prej 5.95 ha, mund të konstatojmë se bujqit nuk do të kenë të ardhura prej 100000 denarë.

BV fsh. Labunishtë, nga ky vendbanim ka në parashtruar kërkesë 1 person fizik, ku pas mbikëqyrjes inspektuese në vendngjarje u konstatua se ngatë reshurat e borës dhe ngricave të hershme pranverore dëme ka pasur në një sipërfaqe prej 0.8 ha, ku u konstatua se bujku nuk do të ketë të ardhura prej 2808000 denarë.

BV Bixhovë, nga ky vendbanim kanë parashtruar kërkesë 1 person fizik, ku pas mbikëqyrjes inspektuese në vendngjarje u konstatua se nga të reshurat e borës dhe ngricave të hershme pranverore dëme ka pasur në një sipërfaqe prej 1.2 ha, ku u konstatua se bujku nuk do të ketë të ardhura prej 2194500 denarë.

BV Veleshtë, nga ky vendbanim kanë parashtruar kërkesë 2 persona njëri është juridik kurse tjetri fizik, ku pas mbikqyrjes inspektuese në vend ngjarje u konstatua se nga të reshurat e borës dhe ngricave të hershme pranverore dëme ka pasur në një sipërfaqe prej39.1 ha, për të sqarur se kjo sipërfaqe e madhe është sepse personi juridik posedon një sipërfaqe prej 37 ha e marrë me koncesion nga Ministria e bujqësisë pyllëtarisë dhe ekonomisë së ujrave, nga vlerësimet e bëra u konstatua se bujqit nuk do të kenë të ardhura prej 6028500 denarë.

BV Llozhan, nga ky vendbanim kanë parashtruar kërkesë i person fizik, ku pas mbikëqyrjes inspektuese në vendngjarje u konstatua sengatë reshurat e borës dhe ngricave të hershme pranverore dëme ka pasur në një sipërfaqe prej 0.7 ha, ku u konstatua se bujku nuk do të ketë të ardhura prej 190080 denarë.

Të gjithë të dhënat e vlerësuara të cilat janë të

Skanuar me CamScanner

Табела бр. 4 може да се види дека сите парцели засадени со земјоделски култури се во сопственост на физички лица, со исклучок на двајца земјоделци кои се правни лица, тука вреди да се спомене дека едно правно лице и 7 физички лица кои засадиле земјоделски парцели со лешници не им е проценета штетата бидејќи лешниците не се оштетени од рани пролетни мразови, поради што податоците наведени во табела бр. 4 не се еднакви на износот нагласен во оваа студија.

evidentuara në tabelën nr. 4 [illegible] parcelat e mbjellura me kulturat bujqësore janë në pronësi të pesonave fizik me përjashtim të dy bujqëve je ja në subjekte juridike, ketu vlen të permendim se një person juridik dhe 7 persona fizik të cilët i kanë pas të mbjellura parcelat bujqësore me kultura të lajthisë nuk është bërë vlerësimi i dëmeve sepse lathia nuk ka qenë e dëmtuar nga ngricat e hershme pranverore, për atë shkak të dhënat e potencuara në tabelën nr. 4 nuka janë të barabarta me shumën e potencuar në këtë elaborat.

РЕКАПИТУЛАЦИЈА

За сите оштетени парцели со земјоделски култури, проценетата штета изнесува 48222626 денари.

За проценка на штетата се користени цени од ЗПИС, кои важеле за периодот од годината кога се случила оваа природна катастрофа за територијата на Охрид (нема за Струга).

Предложени мерки за отстранување на овие појави

За да се намалат штетите врз предметните земјоделски култури од раните пролетни мразови, кои всушност предизвикуваат големи штети во земјоделството, вреди да се воспостави систем за прогнозирање на температурата во овој период од годината, од март до бербата и собирањето на земјоделските култури, додека за овоштарите е препорачливо да се воспостави систем за прскање со вода за време на ниски температури, што насекаде помага во заштитата на дрвјата.

REKAPITULIM

Për të gjitha parcelat e dëmtuara të kulturave bujqësore dëmi i vlerësuar errin shumën prej 48222626 denarë.

Për vlerësimin e dëmit janë shfrytëzuar çmimet prej ZPIS, të cilat ishin të vlefshme për periudhën e e vitit që ndodhi kjo fetkeqësi natyrore për territorin e Ohrit (për Strugën nuk ka).

Propozim masa për sanimin e këtyre fenomeneve

Për të zvogëluar dëmet të kulturave bujqësore në fjalë nga ngricat e hershme pranverore të cilat në të vërtetë shkaktojnë dëme të mëdhaja në bujqësi , vlen të vendoset sistemi i prognozimit të temperaturave në këtë periudhë të vitit pra nga muaji mars deri në korrjen dhe vjeljen e kulturave bujqësore, kurse për pemëtarët është e udhës që të vendosin sistemin e spërkatjes me ujë gjatë temperaturave të ulëta të cilat sado kudo ndihmojnë në mbrojtjen e pemëve.

Прилог:

Како составен дел од извештајот се и Комплетното барање на земјоделци 56, со образец ШПОМ, Ш-08 Табела бр. 1,2,4,5 и 9

Shtojcë :

Si pjesë përbërëse e raportit janë edhe kërkesa e Kompletuar e bujqëve 56, me formular SHPOM, SH-08 Tabela nr, 1,2,4,5 dhe9

Комисија за процена и утврдување на штети од елементарни непогоди

1.Фејзи Зиба _____претседател
2.Агни Дauти _____член
3.Сенада Лачка _____член
4.Александар Бандоски _____член
5.Васко Попоски _____член

Komisioni për vlerësim dhe përcaktim të dëmeve nga fatkeqësitë natyrore

1.Fejzi Ziba _____kryetar
2.Agni Dauti _____anëtar
3.Senada Laçka _____anëtar
4.Aleksandër Bandoski _____anëtar
5.Vasko Poposki _____anëtar

Skanuar me CamScanner